

POSTANOWIENIE

Dnia 29 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z wniosku T. O.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G.
o prawo do emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 29 września 2020 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 12 marca 2019 r., sygn. akt III AUa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. nie obciąża wnioskodawcy kosztami zastępstwa
procesowego organu rentowego w postępowaniu kasacyjnym.**

UZASADNIENIE

W wyroku z dnia 12 marca 2019 r., sygn. akt III AUa (...), Sąd Apelacyjny w (...) – w sprawie z wniosku T. O. przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G. – oddalił apelację wnioskodawcy od wyroku Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w G. z dnia 13 czerwca 2018 r., sygn. akt VII U (...), w którym Sąd Okręgowy oddalił odwołanie T. O. od decyzji organu rentowego z dnia 3 marca 2017 r., w której pozwany organ rentowy odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury w obniżonym wieku z powodu braku 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego wnioskodawca zaskarżył skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania

wskazano, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, „...ponieważ uchybienia, jakich dopuścił się Sąd drugiej instancji, miały charakter kwalifikowany, a zaskarżony wyrok jest sprzeczny z zasadniczymi i niepodlegającymi różnej wykładni przepisami, a w szczególności z ogólnie przyjętymi standardami rozstrzygnięć. Rozstrzygnięć, które były już przedmiotem rozpatrywania przez Sąd Najwyższy. Zaskarżone rozstrzygnięcie w sposób oczywisty narusza przepisy prawa materialnego, jak również przepisy postępowania, w stopniu mającym wpływ na treść orzeczenia. Sąd mimo ustalenia prawidłowego stanu faktycznego, nieprawidłowo zinterpretował przepisy i uznał, że prace dodatkowe, które były nierozzerwalnie związane z pracą w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze nie mogą być uznane za wykonywanie pracy w sposób stały i w pełnym wymiarze. To było zaś podstawą niezaliczenia okresów tej pracy do stażu uprawniającego ubezpieczonego do otrzymania emerytury....”

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniosł o: 1. odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej wnioskodawcy do rozpoznania, 2. w przypadku braku podstawy do odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania - oddalenie skargi kasacyjnej, 3. zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego na rzecz organu rentowego, z tytułu jego zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna wnioskodawcy nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony twierdzeniem o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) – jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – wymagałoby przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06 LEX nr 198531; z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035; z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205; z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Podczas, gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania – z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. – niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274; z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616; z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107; z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364; z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230; z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX

nr 442743; z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13, LEX nr 1380967).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia powyższych wymogów; nie wykazuje, aby w sprawie występował stan „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Przede wszystkim autor skargi w uzasadnieniu wniosku nie wskazuje żadnego przepisu prawa, z naruszeniem którego wiązałby oczywistą zasadność jego skargi. Uzasadnienie wniosku ignoruje w swojej konstrukcji stanowisko zaskarżonego wyroku w zakresie oceny zasadniczej w sprawie kwestii – wykonywania przez skarżącego przez okres 15 lat pracy w szczególnych warunkach stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Powyższa kwestia była bardzo szczegółowo oceniona w postępowaniu przed Sądami obydwu instancji. Sąd Apelacyjny podzielił stanowisko Sądu Okręgowego i uznał, że Sąd pierwszej instancji prawidłowo ustalił specyfikę pracy ubezpieczonego wykonywaną w poszczególnych zakładach pracy i precyzyjnie określił jakiego rodzaju prace i w jakich okresach ubezpieczony wykonywał i zasadnie wskazał, które z powyższych okresów należało zakwalifikować jako pracę wykonywaną w warunkach szczególnych, a w których okresach ubezpieczony nie wykonywał takich prac stale i w pełnym wymiarze czasu pracy na danym stanowisku pracy, wobec czego okresy te nie mogły zostać uwzględnione do stażu warunkującego uzyskanie emerytury w wieku obniżonym. Uzasadnienie wniosku skupia się na eksponowaniu niektórych elementów stanu faktycznego sprawy z pominięciem całościowej oceny materiału dowodowego sprawy przedstawionej w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Sądy bardzo szeroko analizowały sporne okresy pracy ubezpieczonego pod kątem oceny wykonywania przez niego pracy w szczególnych warunkach wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Całościowa ocena w tym zakresie stanowiła punkt odniesienia do zastosowania w sprawie przepisów prawa materialnego – określonych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku – i stwierdzenia, że skarżący nie posiada łącznie wymaganych co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych i

w związku z tym nie przysługuje mu prawo do spornego świadczenia emerytalnego. Nie przekonuje o oczywistej zasadności skargi kasacyjnej ogólnikowe twierdzenie autora skargi o tym, że „Zaskarżone rozstrzygnięcie w sposób oczywisty narusza przepisy prawa materialnego, jak również przepisy postępowania, w stopniu mającym wpływ na treść orzeczenia”. Brakuje sprecyzowania tego twierdzenia w konkretnie wskazanych przepisach prawa (materialnego czy też procesowego); brakuje także w uzasadnieniu wniosku przekonującej argumentacji jurydycznej, którą autor skargi wykazałby oczywistą zasadność jego skargi w rozumieniu przepisu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c. (pkt 1.). Rozstrzygnięcie zawarte w pkt 2. niniejszego postanowienia ma podstawę w art. 102 k.p.c.